

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 16 Sierpnia r. s. 1829 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt - Petersburg dnia 10 sierpnia.
(z Ruskiego Inwalida.)

Wojska korpusu kaukaskiego, po zdobyciu *Erzerum*, w dalszych działaniach, wzięły twierdze *Chnizy* i *Reybrut*, na drodze do *Trebizondu*. Przy tych doniesieniach Hrabia *Paskiewicz-Erywański* składa Jego CESARSKIEJ MOŚCI: klucze twierdzy *Chnizy*, 4 bunczuczki seraskierskie, 3 chorągwie do tych bunczuczków należące, i 4 należące do regularnej piechoty tureckiej, wzięte w *Erzerum*; także chorągiew seraskierską, zwaną *Sandżak* i chorągiew jego oręźnoscy. Nadto w domu zbiegłego trzybunczucznego *Jagji-Baszy*, znalezione należące do niego: 3 bunczuczki, 4 chorągwie, 2 bułaty i 1 buławę. (Doniesienia w zupełności umieścimy w następującym Nrze.)

(Journal de St. Petersburg.)

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, przez ukaz pod dniem 3 t. m., wydany do Kantoru Dworu, raczył, Pannę Baronównę *Maryą Rosen*, synowicę Jenerał-Adjutanta Barona *Rozena* 1go, mianować Panną honorową NAYJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JERYMOŚCI.

— N. CESARZ JEGOMOŚĆ, przez reskrypta datowane dnia 1 lipca w *Bobruysku*, raczył mianować Kawalerami orderu *S. Anny 1szej klasy*, Jenerałów Majorów: *Adlerberga*, Jenerał-Adjutanta *J. C. M.*; *Jachontowa*, dowódcę 1szej brygady 2giej dywizji kirysyerów; *Dietrichsa* 2go, naczelnika artylleryi 6go korpusu pieszego; i *Prysgarg*, naczelnika 17tej dywizji pieszej.

— Przez reskrypt, datowany w *Peterhoffie* d. 19 lipca, CESARZ JEGOMOŚĆ, tymże orderem udarować raczył Jenerał-Majora, *Eichena* 1go, dyrektora administracji pałacu Cesarskiego w *Peterhoffie* i komendanta tegoż miasta.

— Po otrzymaném przez *Xiążęcia Dołhoruckiego*, sprawującego ministerium sprawiedliwości, uwolnieniu na cztery miesiące, dla poratowania zdrowia; towarzysza jego, radcę tajny *Daszkow*, otrzymał rozkaz sprawować tymczasowie to ministerium.

— Radca kollegialny, *Zawileyski*, sprawujący obowiązki naczelnika izby skarbowej w *Gruzji*, mianowany jest Gubernatorem Cywilnym *Gruzji* i wyniesiony do rangi radcy stanu.

WIADOMOŚCI OD ARMII DZIAŁAJĄCEJ.

(z Ruskiego Inwalida.)

Nadopełnienie doniesienia Główno-dowodzącego 2gą armią, pod dniem 18 przeszłego lipca, oraz wypisu z *Żurnалу działań wojennych*, od dnia 8 do 15 tegoż miesiąca, podanych do publicznej wiadomości dnia 31 lipca i 1 sierpnia, na skutek NAYJAŚNIEJSZEJ CESARSKIEJ MOŚCI rozkazu, uwyzszego Jego CESARSKIEJ MOŚCI rozkazu, uwyzszego Jenerała-Adjutanta, Hrabiego *Dybicza Zabatkąńskiego* rapport, pod dniem 12 sierpnia, z obozu pod wsią *Anzikioy-Grecki*, którego przesłanie tu odwlokło się z przyczyny wiatrów przeciwnych, które zatrzymały gońca, wytrąconego z nim drogą morską, z miasta *Burgasu*.

Ponaypoddaniejszém mojem doniesieniu WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI, pod dniem 9 t. m. przez Adjutanta. Naczelnika głównego sztabu porucznika armii, *Leyb-Gwardyi* pólku konnego Sztabnego ministra, *Kruzenszterna*, nieprzyjaciela, na wszystkich punktach nie utrzymawszy się, uciekł za *Batkany*. Tymczasem, zwycięzkie WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI wojska szybko dążyły w ślad za nim; dnia 9 lipca, prawa kolumna Jenerała-Porucznika *Ridigera* dosięgła *Aywadżiku*, a jej awangar-

da, pod wodzą Jenerała-Majora *Żirowa*, *Erkecza*; kolumna lewa Jenerała *Rota* przysłała pod *Erekli*, a jej awangarda, pod wodzą Jenerała-Majora *Nabela*, do *Paliobano* i *Emine*. Główna kwatera z odwodem, złożonym z korpusu Jenerała *Hrabiego Palen*, tego dnia przybyła do rzeki *Fundzukli-Dere*. Jenerał-Porucznik *Ridiger*, wysyłając patrole, tak dla utrzymania związku z Jenerałem *Rotem*, jako i do wioski *Kiuprikioy*, nigdzie nie odkrył nieprzyjaciela. Spokojni mieszkańcy wyznania chrześcijańskiego i kilka rodziny muzułmańskich prosiło o obronę i opiekę naszą, co też przez rozkaz dany po całej armii zalecono przeprowadzić niezwłocznie do skutku. Trzy okręty liniowe floty czarnomorskiej, z admirałem *Greigem*, już dnia 8 weszły do zatoki *Mezembryi*, mając za sobą mnóstwo statków przewozowych, z różnemi dla armii zapasami, tak, iż wespół z prześcieniem naszym za *Batkany*, nowe źródło żywności dostarczone nam było przez wcześnie wysłanie do *Syzopola* wszelkiego rodzaju zapasów w wielkiej ilości. Gdy lewa kolumna Jenerała *Rota* miała wchodzić do *Emine* i *Paliobano*, obie drogi znalezione zupełnie dla artylleryi niedostępne, tak, iż awangarda tej kolumny tylko z częścią artylleryi górnej mogła dosięgnąć *Paliobano*. Nie zatrzymując się tą zawadą, Jenerał *Rot*, oprócz pionierów 6go batalionu, wyznaczył jeszcze 2000 żołnierzy pieszych, a w kilka godzin droga została tak utorowaną, że całemu armii obozowi, o trzy marsze za nią dążącemu, rozkazem teraz wziąć się drogą brzegową, jako najbezpieczniejszą i na niej też postawić odczętą rozgonną; na drodze zaś kolumny prawej, jako krótszej, rozkazano mieć kozacką pocztę polotną, oraz we 4ch miejscach zrobić blokhausy, mając w każdym po jednej rocie piechoty dla utrzymania garnizonu.

Dnia 10, wojska dalej postępowały. Awangarda Jenerała *Ridigera* z półkami kozackimi: *Iłina* i *Czernuszkina*, oraz 37mym strzelców, z 2 działami artylleryi, spuszczaając się z gór *Batkąńskich*, spotkana była przez mocny ogień karabinowy nieprzyjaciela, który zasiadł był po obu stronach drogi, w rowie i krzakach. Strzelcy nasi, nie odstrzeliwając, natychmiast atakowali i odparli przodowych strzelców nieprzyjacielskich, którzy odeszli do swego posiłku, z 1,000 ludzi złożonego, przy samem zejściu z góry. Wtedy, pomimo przeszkody bardzo złej drogi, strzelcy na rękę wynieśli jedno działo, iżby je postawić na dogodnym miejscu, i przez zręczne zeń strzelanie zmusili Turków do śpiesznego odstepu. Strzelcy nasi, pod osobistém swego dowódcy półkowego, Półkownika *Lidersa* naczelnictwem, posiłkowani batalionem tegoż półku, rzucili się w ślad za nieprzyjacielem, i, odebrawszy jedno działo, tudzież wzięwszy 10 jeńców i cały obóz, pędzili go do nowego posiłku, który mu na pomoc śpieszył około wioski *Kelleler*; a lubo siły jego wynosiły do 2 tysięcy ludzi piechoty i kawalerii, jednak i tu pierwsze naszej artylleryi wystrzały zmieszały nieprzyjaciela i zmusiły go rzucić się do zupełnej ucieczki. Kozacy, którzy szli za strzelcami, nie zaniechali wyruszyć z wąwozu i puścić się za nieprzyjacielem w pogon przez wioskę *Koporan*, po drodze *Burgaskiej*; w czasie ścigania na 10 wiorst, odebrano jedną chorągiew, wzięto w niewolę dwóch *Bim-Baszów*, czterech *Jus-Baszów*, sześciu *Delli-Baszów* i *Bayraktarów*, oraz 121 rang niższych. Strata nieprzyjaciela w zabitych i ranionych bardzo by-

ła znaczna; z naszej strony postradaliśmy tylko 6 ludzi. Tego dnia, Jenerał *Rot*, spuściwszy się z ostatniego gór Bakańskich ustępu, przez partye swojej awangardy odkrył nieprzyjaciela około *Monastyrkioy*, który natychmiast został przepędzony; potem, daley postępując, postrzegł jego siły od 6 do 7 tysięcy ludzi, pod wodzą Seraskiera *Abduraam-Baszy*, rozłożone na prawey stronie rzeki *Inżakioy*. Jenerał *Rot*, mając z sobą 4tą dywizyą ułanów, półki kozackie *Jeżowa* i *Baktanowa*, posilkowane 5cią brygadą 7mej dywizyi pieszej, za którą w pobliżności szły inne takż woyska jego korpusu, rozkazał niezwłocznie atakować nieprzyjaciela. Po pierwszych artylleryi wystrzałach, nieprzyjaciel rzucił się do ucieczki, dzielnie ścigany na wiorst 10, przez kawaleryą i artylleryą konną; przy czem znaczną poniósł stratę w zabitych, zostawił nam na brzegu morskim dwie baterye, każda z 2ma działami, które broniły warstwu okrętowego, gdzie też znaleziono zupełnie nową, lecz nieuzbrojoną korwetkę. Po oddaleniu się *Abduraam-Baszy*, trzy półki ułanów wysłane były ku *Mezembryi*, przed którą znajdował się nieprzyjacielski obóz ufortyfikowany, który zasłaniał przystęp do samey twierdzy; tuż za kawaleryą nadeszła zaraz i piechota z artylleryą, pod dowództwem Jenerał-Majora *Wachtena*. Nie tracąc czasu, artyllerya została pomkniętą ku obozowi ufortyfikowanemu, na bardzo bliską odległość. Kilka celnie zrobionych wystrzałów wystarczyło do skłonienia garnizonu tego obozu do bezwarunkowego poddania się w niewolę. Przy tém zdarzeniu wzięto dwie chorągwie, trzy działa i 375 jeńców. Po zabraniu obozu, wszystkie baterye nasze ruszyły ku *Mezembryi*, oddzieloney od lądu przez wąską naturalną tamę. W tém miejscu baterye nasze zupełnie panowały nad miastem. Nauczynione przez Jenerała *Rota* domaganie się o twierdzę, komendant jej, Basza dwutulny, *Osman*, zaraz się zgodził, pod warunkiem atoli, iżby, po złożeniu broni i poddaniu twierdzy, miał wolne wyjście z garnizonem, z 2 tysięcy ludzi złożonem. Odrzucenie takiej jego odezwy skłoniło go nakoniec, poddać się w niewolę, z tém, iżby dął mu do drugiego ranku tyle czasu, aby skłonić do tego główniejszych urzędników garnizonu twierdzy. Dzień ten uwieńczony był następującemi trofeami: w czasie ścigania *Abduraam-Baszy* wzięto siedm chorągwi i więcey, jak 400 jeńców, oraz, jak się już wyżej wspomniało, wzięto w obozie ufortyfikowanym 375 jeńców, 5 działa, 2 chorągwie. Tymczasem, w nocy, z dnia 10 na 11, Jenerał *Rot* przygotował to wszystko, co konieczne było potrzebnem do mocney kanonady, w razie, jeśliby najmnieysze zaszło powątpiwanie w poddaniu twierdzy. Waleczni nasi spółwojownicy na flocie czarnomorskiej mogli takż, w razie potrzeby, pomagać temu przedsięwzięciu: gdyż za pierwszym jej pokazaniem się, po kilku zaledwo wystrzałach, został wysadzony w twierdzy główny magazyn prochowy. Dnia tego, główna kwatera Armii przeszła do wioski *Inżakioy-Greckiego*, a 2gi korpus piechoty rozłożył się między tąż wioską a *Kelleler*.

Dnia 11, korpus Jenerała *Ridigera* pomknął się ku wiosce *Atakaryi*, ale stojący w niej 3 tysięczny korpus nieprzyjacielski, nie czekając nas, uciekł do *Aidos*, zostawiwszy w swym obozie mnóstwo żywności i dwa działa; potem, w czasie dalszego ścigania przez awangardę Jenerał-Majora *Żyrowa*, znaleziono w wiosce *Dautli* porzucone przez nieprzyjaciela znaczne zapasy, a mianowicie: do 1000 pudów prochu, do 2000 czetwerti jęczmienia, 200 czetwerti pszenicy tureckiej i różne inne sprzęty artylleryyskie; dnia 11, o świcie, korpus Jenerała *Rota*, zaledwo przybierając się do walki, przysłał mu klucze *Mezembryi* i oświadczył zgodę na poddanie się w niewolę wojenną z 2000 żołnierzy i 100 godniejszych urzędników. W tymże czasie znaleziono w mieście 15 armat, 10 chorągwi i nieco zapasu żywności. Oprócz 4 dział, zabranych wczora na bateriach przy korwecie i w o-

bozie ufortyfikowanym, wzięto jeszcze 4 armaty nie daleko od tego mieysca. Zliczby 4 armat, które działały przy woyskach *Abduraam-Baszy*, półk Charkowski zabrał 2, i St. Petersburski 2 armaty. Dnia 11, przed samym południem, otrzymałem w *Mezembryi* wiadomość, iż kilkunastu maytków czarnomorskich zajęło twierdzę *Achiolo*, z której garnizon uciekł, nie czekając przybycia woysk naszych od strony lądu. Tak więc, w dniach 10 i 11, na wszystkich punktach, działań naszych wojennych za Bałkanami wzięto: 21 chorągwi, 29 armat, do których liczą się i zabrane w *Mezembryi*, dwutulnego *Osmana-Baszę*, 12 Bimbazów, więcey, jak 100 różnych urzędników i 2906 jeńców. W *Achiolo* znaleziono 14 dział, jeden moździerz, trzy składy prochu i zapas soli.

Dnia 11, ku wieczorowi, Jenerał-Major *Nabel*, którego woyska składały awangardę Jenerała *Rota*, otrzymał rozkaz iść z 1szą brygadą 4tej dywizyi ułanów do *Burgasu*, awangardzie Jenerała-Porucznika *Rydigera* z Jenerał-Majorem *Żyrowem* do *Rumilikioy*.

Dnia 12, Korpus, Jenerała *Rota* zbliżył się do *Atakaryi*, a Jenerał-Porucznika *Rydigera* do *Eski-Baszy*, odwód z Hrabią *Palenem* i główna kwatera zostawała pod wsią *Inżakioy*.

Około godziny gley, otrzymano od Jenerała-Majora *Nabela* doniesienie, iż, za zbliżeniem się do miasta, spotkany był przez woyska nieprzyjacielskie z działami; nie tracąc ani chwili czasu, natychmiast rozkazał atakować nieprzyjaciela, odpart go, odebrał dwa działa, przezeń wprowadzone z miasta, i wespół z uciekającymi wpadł do *Burgasu* i stał się jego panem. Zatrwożony nieprzyjaciel rzucił się z miasta przez bramę morską, na wszystkie strony; kawalerya Jenerał-Majora *Nabela* ustawicznie go ścigała. Oprócz zabranych w polu armat, przy wysyłaniu pierwszej wiadomości o zajęciu *Burgasu* przez woyska WASZEY CESARSKIEY MOŚCI, już było policzonych 10 armat w samém mieście. Po tej rozprawie posłany był półk *Simburski* piechotny, jako garnizon twierdzy *Burgasu*; jeden batalion półku *Muromskiego* jest teraz garnizonem *Mezembryi*; jeden batalion *Niżgorodzkiego Achioli*, a drugi tegoż półku batalion pilnuje mnóstwa jeńców, których, po zniesieniu się z Admiralem *Greygiem*, odeszł do *Sewastopola* na różne roboty.

Ze wszystkich tych szczegółowych działań, chociaż do ogólnego zastosowanych planu, WASZA CESARSKA MOŚĆ racysz dostrzedz, iż trwoga, którą przejęte zostają woyska nieprzyjacielskie, jest tak wielka, że, za pierwszym naszych pokazaniem się, uciekają, broń rzucając, byleby tylko życie swe uratować. Tak więc, po dwóch porach, jak się pokazały zwyciężkie woyska WASZEY CESARSKIEY MOŚCI, na wszystkich zatoki *Burgaskiej* twierdzach powiewają nasze chorągwie, a nieprzyjaciel bez ozierania się ucieka, iżby uniknąć straszego miecza rosyjskiego.

Z raportu Jenerała-Porucznika *Krassowskiego*, pod dniem 9 lipca, okazuje się, że *Wezyr* nie wychodzi z twierdzy *Szumli*; forpocztę jego wszystkie są na prawym brzegu rzeki *Erekli*. Jenerał-Porucznik *Krassowski* zamysła, dnia 10, ruszyć ku *Szumli* do rzeki *Butanlyka* i przebywszy dzień cały w tameczney pozycyi, powrócić do obozu pod *Janibazarem*.

Klucze twierdzy *Mezembryi* i 21 chorągwi składam u stóp WASZEY CESARSKIEY MOŚCI przez znajdującego się przy mnie starszego Adjutanta Głównego Sztabu WASZEY CESARSKIEY MOŚCI, Półkownika *Zaczinowa*.

Szczegółowy opis zwiedzenia CESARSKIEGO Uniwersytetu Moskiewskiego przez Perskiego Xięcia *Chozrewa-Mirzę*.

(z Gazety St. Petersburskiej.)

Cesarski Uniwersytet Moskiewski, dnia 17 lipca, zaszczycony był obecnością Perskiego posła nadzwyczajnego, Jego Wysokości, Wnuka Szacha, Xięcia *Chozrewa-Mirzy*. Wysoki Gość w towarzystwie P. Jenerała Gubernatora, JO. Xięcia *Dymi-*

tra Włodzimierzowicza *Golicyna* i przedniejszych swego orszaku urzędników, z ciekawą uwagą oglądał naukowe tey świątyni nauk zabytki i skarby.

JW. Kurator, Alexander Alexandrowicz *Pisarew*, spotkawszy Wysokiego Gościa, wręczył Mu listę Członków Uniwersytetu; potem w sali uroczystych posiedzeń prezentował P. Rektora, PP. Professorów i innych Uniwersytetu, oraz naukowego jego okręgu członków, każdego po imieniu i z wymienieniem obowiązku. Tu znajdowali się także studenci i wychowawcy pensyonu uniwersyteckiego tudzież gymnazyum. Professor języków wschodnich, *Bołdyrew*, złożył Jego Wysokości swojego układu grammatykę języka perskiego, drukowaną w drukarni uniwersyteckiej.

Potem Xiążę był wprowadzony do biblioteki, gdzie uważnie przeglądał dzieła perskie i arabskie: *Sadego Giulistama*, *Gaririwa Makamat*, bajki *Lokmana* i *Pilpaja*, i inne. Szczególną Jego Wysokości uwagę zwróciły na się monety: perskie, arabskie, tureckie i inne wschodnie. W xiążce, gdzie Wysocy i Znamienici goście ptci obojczy zapisują swoje imiona, Jego Wysokość napisał po persku, co następuje: *Ja wyraziłem te kilka słów na pamiątkę*, w końcu zaś, literami łacińskimi podpisał: *Chozrew-Mirza*.

Po obejrzeniu biblioteki i zbiorów numizmatycznych, pokazano Xięciu muzeum historyi naturalnej, gdzie osobliwie oddział zoologiczny służył za przedmiot wielu pytań. P. Professor *Fiszer*, podawszy Jego Wysokości rejestr muzeum, zaspokoił ciekawość Xięcia. W gabinecie anatomicznym Leyb-Gwardyi medyk *Loder* okazał Xięciu znaczniejsze preparaty najdelikatniejszego nalania naczyń ciała, jako to: mikroskopiczne *Liberkina*, kości nadzwyczajnej wielkości, machinę głoś naśladowującą *Kempelena* i nowo zrobione preparaty *Humburga*. W gabinecie fizycznym P. professor *Pawłow* pokazywał Jego Wysokości działania maszyny elektrycznej z zastosowaniem ich do samych zjawień w przyrodzeniu. W gabinecie technologicznym P. Adjunkt *Lebedjew* pokazywał zrobione przez siebie modele wielu maszyn i maszyn postrzygalnej.

Po obejrzeniu naukowych uniwersytetu skarbów, w przeciągu trzech godzin, Jego Wysokość oglądał sypialnię studentów, salę jadalną w czasie obiadu i kuchnię; poczem raczył oddalić się z uniwersytetu, oświadczywszy zupełne swe zadowolenie.

KRÓTKA HISTORIA ARMENII.

(z Gazety Sanktpetersburskiej).

Przez zdobycie *Arzerumu*, zwycięzki Orzeł Rosyjski i w Azji spotkał się ze starożytnymi orłami rzymskimi. *Arzerum*, którego imię pochodziło od *Arzan-al-Rum* (miasto Rzymian), było ostatnim kresem rzymskich w Azji zwycięstw. Czytając o tym dziwnym czynie Bohatera-Erywańskiego, kto nie przypomni sobie hardzo pięknych północnego barda naszego wierszy, z okoliczności zwycięstw *Suworowa*:

Граду кошеня — градъ упадеиъ;

Башни рукою за облакъ бросаеиъ.

Grodu się dotknie — grod upada;

Wieże ręką pod obłoki miota.

Z kimże przywoiciey porównać wienieczonego siebie niezwykłemi laury zdobywcę *Erzerumu*, jeżeli nie z *Suworowem*? Podobnie, jak bohater Rymnicki, wichrem leci przez góry straszliwe, pokonywa najtrudniejsze zawady; nadzwyczajną swoich przechodów szybkością i niespodzianymi napadami wprawia w zamieszanie, karze nieprzyjaciół, samym imienia swego postrachem bierze miasta i twierdze, a co jeszcze sławniejsza, trzyma je w posłuszeństwie przez swoją łaskawość i sprawiedliwość. Bystry i stanowczy, jak *Julius Cezar*, ma wspaniałą duszę *Scypiona*; — istny bohater wieku *Nikolaja Wielkiego*.

Erzerum jest jednym z największych miast Turcji azjatyckiej, stolicą *Armenii*, tegoto starożytnego królestwa, którego część, już przy-

łączona jest do Rosyi, przez sławne zwycięstwa *Hrabi Paskiewicza-Erywańskiego*.

Armenia we wszystkich historyi swojej okresach rzadko istniała, jako oddzielne królestwo, i naprzemian przechodziła w zdobycz największych w dawnym i nowym świecie pogromców: Assyryczyków, Medów, Persów, Macedonów, Rzymian, Arabów, Mongołów i Turków. Najdawniejsze jej dzieje pokryte są chmurą niewiadomości; wiadomo atoli, że okolice *Araratu* należą do krain naprzód zaludnionych po Potopie. Według świadectwa *Mojżesza Choreńskiego*, jedynego dziejopisa Armenńskiego, *Gaik*, czwarty *Jafeta* potomek, który żył w czasach budowania wieży babilońskiej, był rządcą Armenii, i, przeniosłszy się w krainy *Araratu*, założył Królestwo Armenńskie. Po nim 5ciu nastąpiło królów aż do *Arama*, spółczesnego *Abrahamowi* i *Ninusowi*. *Aram*, nie hołdownikiem, ale zwycięzkiem był nieprzyjacielem *Ninusa*. Lecz *Semiramis* ujarzmiła jego następcę *Arausa*, który ją ujął swoją pięknoscią; został atoli, mimo jej woli, zabity w potyczce nad *Araratem*. Syn jego *Aray Aravian* i wnuk *Anasuran* (przezwanym cyprysem) byli hołdownikami Assyryjskimi. Po nich następuje szereg 25 namiestników, aż do czasów *Sardanapala*. Powiadają, że jeden z nich, imieniem *Qarmair* (spółczesny *Saulowi*), w czasie wojny trojańskiej, przyprowadził Trojanom na pomoc wojsko Assyryjskie. Gdy *Arbak* odważył się zepchnąć z tronu *Sardanapala*, wtedy i Armenńscy, spółplemienni Medów, wznieśli także zaburzenie; po nim nastąpiło ośmiu niepodległych królów, z których ostatni, *Tygranes*, połączył się z *Cyrusem* przeciw *Astyagesowi* i zabił go własną ręką. Odtąd Armenia zostawała pod najwyższą Persyi opieką, dopóki za *Dariusza Kodomana* nie była podbitą przez *Macedonów*. Po śmierci *Alexandra W.*, Armenia dostała się *Seleukowi*, Królowi Syryjskiemu. Ale, gdy *Antioch W.* poniósł od Rzymian klęskę, dwaj namiestnicy: *Cadriad* w małej i *Artaksias* w wielkiej Armenii, odpadli od panowania Syryjskiego, i tym łacniej swoją utrzymali niepodległość, że Syrya była pogrążona w domowych zamieszkach. Armenia miała zostawała pod władzą dynastyi *Cadriada* do czasów *Wespazjana*, który ją przyłączył do państwa rzymskiego, a *Tygranes*, rozkazodawca Armenii wielkiej, ze krwi *Artaksiasa*, za czasów *Pompejusza*, podbił nie tylko część Indyi, lecz i Syryę, Mezopotamiją, Fenicyę i małą Armenię, ale, pokonany od *Lukulla* i *Pompejusza*, postradał część swoich zwycięstw. W następnych czasach, gdy jego następcy przez swoją wiarołomność ściągnęli na się pogardę Rzymian, Armenia została igraszką polityki Rzymu i Partów, a teatrem wojen azjatyckich. Za panowania Cesarza *Nerona*, wstąpił się tu wódz rzymski *Korbulon*, który, podzielnając ze swoimi wojownikami trudy i niebezpieczeństwa, oraz trzymając ich w najsłodszej karności, z kilką legionów dokazywał cudów waleczności, zdumiewał nieprzyjaciół bystreimi pochodami, zdobył największe Armenii miasta, i tameczne narody trzymał w trwodze i uległości. Za panowania *Trajana*, Armenia obróconą została w prowincję rzymską, i, lubo w 11 lat potem (117) *Adryan* powrócił znowu wszystkie krainy z tej strony *Eufratu*, Królowie atoli Armenńscy, którzy ten tytuł nosili do 412 r. po nar. Chr., ulegali po większej części *Rzymowi*. W tym roku ostatni król *Tygranes* zrzekł się tronu na rzecz króla nowo-perskiego, *Jezdedżerda*. Persowie zabrali największą wschodnią część Armenii, druga została przy Rzymianach, i z początku była rządzona przez krajowych Satrapów, a potem, za *Justiniana*, przez wodzów rzymskich. Po upadku cesarstwa Bizantyńskiego, ta część Armenii była podbitą przez Arabów, a w 1574, za *Selima I*, cała Armenia dostała się pod władzę turecką. Od czasu Szacha Perskiego, *Abbasa*, który znowu oderwał od państwa Otomańskiego część Armenii, kraina ta została rozdzielona między mo-

carstwa tureckie i perskie, dopóki, na skutek pokoju Turkmenczajskiego, udział perski, złożony z chaństwa Erywańskiego, po obu stronach *Araksu*, i z chaństwa Nachyczewańskiego, nie został przyłączony do Rosyi, pod imieniem obwodu Armeńskiego.

KRÓLEWSTWO POLSKIE. Warszawa dnia 20 sierpnia.

Rektor Konserwatorium muzycznego *P. Elsner*, udarowany został od NAYJAŚNIEJSZEGO PANĄ tabakierą złotą. Pani *Mejer* zauszniciami brylantowymi, *P. Teichmann* i *P. Akerman* pierścieniami. (G. K.)

ANGLIA. Londyn dnia 2 sierpnia. (z Gazety Warszawskiej).

Nadeszły tu listy urzędowe od *P. Addington*, pośła naszego przy seymie Związku Niemieckiego, tudzież od Pana *Dawkins*, rezydenta naszego w Grecyi, od Pana *Malcolm* dowódcy floty naszej na morzu śródziemnym, i od Pana *Adams*, Naczelnego Kommissarza wysp Jońskich.

Dziś odprawiła się tu wielka rada gabinetowa na którą przybyli wszyscy Ministrowie z wiejskich domów swoich.

Xiąże i Xiężna *Klarencey* dali dnia 30 z. m. wielki obiad dla młodey Królowey Portugalskiej, na którym znajdowali się także Panowie i Damy, będące w orszaku tej Monarchini.

Xiąże *Kumberland* odwiedza często Króla Jmci. Niedawno był na obiedzie u Monarchy w *Windsor* i poźno wieczorem wrócił do miasta.

Xiąże *Chartres*, syn Xięcia *Orleanu*, pojechał z *Edymburga* do *Abbotsford*, celem odwiedzenia tam Pana *Waltera Skotta*.

Tutejszy Dziennik Dworski zapewnia, iż Xiąże *Wellington* proponował margrabiemu *Chandos*, aby wszedł do ministerium; proponował oraz Xiążęciu *Kumberland*, aby przyjął naczelne dowództwo artylleryi. Xiąże *Kumberland* (dodaje tenże Dziennik) przyrzekł pomówić w tej mierze z przyjaciółmi swemi.

Siodlarz w *Cornhill* zrobił 30 siodeł zamówionych dla W. Sułtana; z tych 10 jest bardzo wspaniałych, koloru zielonego, czerwonego i żółtego. Wzory przysłano mu ze *Stambulu*.

Szwecya. Sztokholm dnia 28 lipca.

Baron *Stedingk*, szambelan Królewicza następcy tronu, udał się dziś do *Ostendy*, dla złożenia imieniem swego Dworu powinszowania nowey Cesarzowej Brezyljskiej. (G. W.)

DANIJA. Kopenhaga 4 sierpnia.

Dnia 1 b. m. odbył się obrzęd ślubu Królewicza naszego, następcy tronu, z Xiążęciem Duńskim *Ferdynandem*. (G. W.)

PORTUGALIA. Lizbona dnia 18 lipca.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

W tej chwili biega wieść, iż Dey Algierski wypowiedział wojnę rządowi naszemu.

Słychać, iż wiele uwięzionych osób ma otrzymać wolność. Wczoray uwolniono tych, których z *Elvas* sprowadzono do tutejszey stolicy. W *Setubal* uwolniono także kilka osób.

W kilku prowincjach panuje brak żywności. Powietrze murowe w okolicach tutejszey stolicy nie ustała jeszcze.

TURCYA. Stambuł, dnia 17 lipca. (z Gazety Warszawskiej).

Porta kazała wydać fregacie angielskiej, na

którey *P. Gordon* przybył do *Stambulu*, firman, pozwalający jej płynąć na Czarne morze. Fregata już się sposobi do żeglugi, i w tych dniach przejdzie kanał, opatrzona dobrymi rotmanami, jak mniemają, dla zrobienia planu brzegów i portów wspomnianego morza.

Od granic tureckich d. 27 lipca.

List z *Bukarestu* pod dniem 19 b. m. wyraża: „Rocznice urodzin NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA NI-KOŁAJA obchodzono tu równie, jak w *Jassach*, z najsławniejszą uroczystością. Wiele naszych najznakomitszych rodzin wysła dzieci swoje, w celu naukowego ukształcenia, do *Paryża*. I tu także zajmują się planem założenia uniwersytetu, i zdaje się, że już w tej mierze umówiono się z wielu Uczonymi we Francyi. Jeśli plan ten zostanie przeprowadzony do skutku, kraj winien będzie wdzięczność temu, kto go pierwszy podał pod rozważę. Słychać, iż pewna dostojna osoba mocno się interesuje w tej mierze.

Turecy w *Stambule* mieli dnia 17 lipca otrzymać wiadomość o posuwaniu się wojska Cesarzsko-Rossyjskiego ku *Aidos*, co ich bardzo strwożyło; poczytują sprawę Sułtana za upadłą. Tegoż dnia nadeszła także do *Stambulu* wiadomość, iż Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, będący postrachem dla Turcyi Azyatyckiej, posunął się ku *Erzerum*.

Słychać, iż na przyszłość wybierani będą w Turcyi baszowie z pośród młodych wojskowych, i że będą musieli golić brody, które się nie zgadzają z nowym ubiorem.

Wszyscy dowódcy tureccy mieli otrzymać rozkaz cofania się w razie wątpliwym i nienarazania wojska na bitwy stanowcze.

Sułtan obawia się, aby stronniacy janczarów i dawnego porządku rzeczy, nie podnieśli teraz głowy.

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Starszy lekarz domu waryatów w *Glasgowie*, niedawno uległ był niebezpieczeństwu postradania życia, i tylko rzadkiey umysłu przytomności winien został swoje ocalenie. Ponieważ wielu z chorujących uskarżało się przed nim na złą żupę, sam przeto poszedł do kuchni, gdzie stał na ogniu ogromny kocioł. Wnet zbliża się do niego jeden z waryatów, i, z przenikliwym wzrokiem, znakiem nowego symptomatu pomieszanja zmysłów — mówi: „Mości doktorze! W Pana tłusty i opasły; jestem pewny, że będziemy przewyborną mieli żupę, jeżeli W Pana wrzucimy do kotła i zgotujemy. No, teraz zrobmy doświadczenie.” Inni waryaci, którzy także tu nadeszli, pochwili projekt swego towarzysza, obścapiłi doktora i już zamysłali porwać go i wrzucić do kotła, gdy wtém on z zimną krwią rzekł do nich: „Poczekajcie! myśl wasza bardzo dobra, lecz azaliż nie widziacie, że suknia moja zepsuje wam cały bulon? W minucie, póyde i rozdzielę się.” Ta racya okazała się waryatom gruntowną, wypuścili więc z kuchni doktora, który odtąd już do niego nie chodził doświadczać jedzenia. (G. S. P.)

— Pani *Katalani* jeszcze daje koncerta; ostatniemi czasy spiewała w Irlandyi, i ze 28 koncertów w *Dublinie* i *Kork* zebrała najmniej 2,000 f. szter.

— Brat ministra angielskiego spraw wewnętrznych, Pana *Pila*, wkrótce ze swoją familią przeniesie się do *Nowey-Hollandyi*. Ma zamiar osiedzić nad brzegami rzeki *Łabędziej*, gdzie dane mu są od rządu znaczne ziemie. Inni także bogaci panowie udadzą się do tej nowey kolonii.

— Nie dawno przez Margrabię *Hertford* dana była wielka uczta; na którą zaproszono wiele miejscowych gości; uskarżali się oni jednak na wrzawę nadzwyczajną, która przy tej uroczystości trwała. Tak naprzykład: sto wystrzałów działowych oznaymiło gościom, że czeka na nich śniadanie! (G. S. P.)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 16 sierpnia v. s. 1829 roku.

Przedaż domów.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu, na zaspokojenie niedoinki Skarbowych podatków na Antokolskim żydowskim przykahałku z lat upłynionych nagromadzoney, przez nadużycia bywszych starszyn tegoż przykahałku, wypuszczają się na publiczną sprzedaż przez ten Rząd zasekwestrowane domy tych kahałnych położone w mieście Wilnie na Antokolskim przedmieściu, ocenione a mianowicie: Chaima Mowszowicza 245 r. 20 k.; Izraela Hendelewicza 162 r. 85 k. Leyzera Buzewicza 204 r. 50 k. Chony Szmuyłowicza 181 r. 75 k. Wulfa Hirszowicza 287, Jankiela Leyzerowicza 87 r. 80 k., oraz terażniejszego kahałnego Jankiela Leyzerowicza Antowilskiego 227 r. 30 k., assygn. Terminy do targów oznaczają się: pierwszy 2go, drugi 3go, a trzeci i ostateczny dnia 6go następującego miesiąca września, zatem życzący uczestniczyć w tych targach raczą przybyć na wyżej oznaczonych terminów do tego Rządu z prawnymi i dostatecznymi ewikcyami. Sierpnia 13 1829 roku.

Assessor Józef Szulo.

Sekretarz Jamont.

1 Od Wołyńskiej Magistratury powszechnej opieki niniejszém ogłasza się, że w niej przedaje się przez aukcyą z publicznego targu nieruchomości majątek Radezynie Kollegialney Anny Riul, dwupiętrowa kamienica blachą kryta w mieście guberskim Żytomierzu na wielkiej Kijowskiej ulicy położona, z wozownią, ogrodem owocowym i innemi wygodami, oceniona w niepalnych materyałow na 20,500 r. assygn. za niepłatnie zaciągnięney w tej magistraturze przez Panią Riulową kapitałuey srebrem 2040 rub. z procentami i uchybieniem terminu, zatem naznaczono terminy do targów pierwszy 2go, drugi 5go, a trzeci ostateczny dnia 9go miesiąca grudnia terażniejszego 1829 roku. Życzący kupić pomienioną kamienicę zechcą przybyć na oznaczone terminy do tej magistratury

z gotowemi pieniędzmi i widzieć w niej przedające się kamienicy opis. Sierpnia 6 dnia 1829 roku.

Непремѣнный Членъ Казначей и Кавалеръ Крилицкій.

Секретарь Кондрашѣвъ.

Do dzierżawy.

1 Magistratura Powszechnej Opieki Gubernii Litto Wileńskiej zawiadamia: iż dom JO. Senatora Ogińskiego z officynami na Ródnickiej ulicy sytuowany, w zawiadywaniu jej zostający, wypuszcza się w dwuletnią arendowną posesyą z dnia 29 września idącego 1829 roku; a zatem życzący zaarendować takowy dom zechcą jawić się do Magistratury Powszechnej Opieki w czasie posiedzeń z prawnymi ewikcyami w proporcya summy 3240 rubli srebr. na termina: pierwszy 2, drugi 4 i 5ci ostateczny 9 miesiąca września. Działo się na sessyi teyże Magistratury. Sierpnia 1829 roku.

Непремѣнный Членъ Печрь Клейсш.

Секретарь Иванъ Солимани.

Начальникъ Шюла Губернскій Секретарь Андрѣевскій.

Nowa Xiqzka.

W Xiegarni Alexandra Żolkowskiego w domu Guciewiczów przy ulicy Sto-Jańskiej, jest następujące dzieło:

Dumy historyczne Rossyyskie K. Rylleje-wa; przekład polski; z rycinami i nótami na forte-piano, 8, w Wilnie 1829. Przy każdej dumie są umieszczone przypisy historyczne; edycja ozdoba, na dobrym papierze. Cena exemplarza srebrem . . . . . kop. 80.

Z przesłaniem pocztą do miejsca oznaczonego . . . . . rub. 1.

Można też dostać w Mińsku w sklepie P. Makarewicza. PP. Prenumeratorowie zechcą zgłosić się z biletami dla odebrania prenumerowanych exemplarzy.

Drukować pozwolono. Wilno 1829 r. dnia 14 sierpnia. Cenzor J. Bärkman.

*Ogłoszenie po raz 2gi i 3ci.**Uwiedomienie.*

2 W ogłoszeniu prenumeraty na *Część wtórą Początków Architektury K. Podczyńskiego*, d. 10 sierpnia 1828 r., powiedziano między warunkami:

„Zamierza się rok czasu na zbieranie prenumeraty i wydanie dzieła, tak dalece, że, jeśli po upłynieniu zamierzonego czasu, wydanie tej części drugiej nie było przy końcu, tedy każdy mający bilet, mocen jest, oddając go, napowrót, dane pieniądze odebrać.”

Wierny temu zobowiązaniu się Autor, chce mieć prenumeratę natychmiast zamkniętą i uprasza łaskawych Kolektorów o nadesłanie sobie imiennej Listy Prenumeratorów, dla wydrukowania jej na czele Części drugiej. Druk w przeciągu dwóch nadchodzących miesięcy ukończonym zostanie. Mimo to wszakże, nie przędzy rozdawanie tej Części wtórej nastąpić może, aż wszystkie do niej należące Tablice ukoń-

zione będą. P. Lehman, znakomity Rytownik, przy usilnej i ciągłej pracy, ukończył zupełnie tablicę 8, i te już są w przyzwoitej liczbie exemplarzy odbite; pozostałych 9, w rytowaniu łatwiejszych, wyspieszyć przed końcem idącego roku, wszelkiego dołoży starania.

Prenumeratorowie tylko otrzymają exemplarze z dwiema tablicami kolorowanymi.

Nowe Dzieła.

Wyszły nakładem i drukiem A. Marcynowskiego i znajdują się do przedania w Kantorze gazety Kuryera Lit., za Koszarami ś. Ignacego, w domu Architekta Kułakowskiego:

Lekcy Łacińskie Literatury i Moralności albo zbiór prozą i wierszem najpiękniejszych wyjątków z autorów łacińskich starożytnych: z rozbiórami przez Cyserona, Kwintyliana, Aula-Gelliusza, Rollina, i innych; dla użycia zakładów naukowych publicznych i prywatnych, uczniów Retory-

ki Szkół wojennych, Prawa, Medycyny i t. d., a w ogólności dla korzyści tych wszystkich, którzyby czuli potrzebę nadgródzenia zaniedbania się w naukach, albo niecofania się wstecz już w nabytej umiejętności języka łacińskiego. Przez Noëla, Kawalera Legii honorowej, Inspektora Jeneralnego Królewskiego Francuzkiego Uniwersytetu, i Laplaça Professora wymowy łacińskiej w Fakultecie literackim w Akademii Paryzkiej. Przedrukowane z ostatniego wydania Paryzkiego, poprawionego i pomnożonego; z przekładem rozbiórów na język polski 2 Tomy.

Cena sr. rub. 2 kop. 70.

O życiu i Pismach X. Gwilelma Kalińskiego, Missyonarza, ś. Teologii Doktora, niegdyś publicznego zwyczajnego Teologii Moralney i Historii Kościelney w Akademii Wileńskiej Professora; wiadomości zebrane przez X. Antoniego Kornilowicza tegoż zgromadzenia. Cena k. 15.

Wiersz M. A. Mureta, pisany do Synowa, tłómaczył X. Antoni Moszyński, Pijar, obok z textem łacińskim i notami tłómacza. Cena k. 15.

O Poezyi Perskiej, rozprawa doktora Wilhelma Münnicha, niegdyś w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, dziś w CESARSKIM Uniwersytecie Wileńskim, Literatury Starożytnej i Języków Wschodnich Professora. Przełożył z języka Łacińskiego Alexander Groza.

Cena kop. 30 sr.

Uwagi odnoszące się do Bibliografii Statutu Litewskiego.

Cena kop. 60.

O Kalendarzu dawnych Rzymian przekład z Niemieckiego.

Cena kop. 27.

Prawidła do zakładania i utrzymywania trwałych dróg i gościńców, T. F. Krüger, Inspektora dróg skarbowych, przełożone z Niemieckiego przez Stanisława Żegarzewskiego, Kandydata Filozofii CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu.

Cena kop. 45.

Drukować pozwolono. Wilno dnia 13 sierpnia 1829 roku. Cenzor Jan Bärkman.

2 Wyszły z drukarni Manesa i Zymela w domu WW. Rewkowskich naprzeciw placu ratuszowego, pod N. 208, dwa dzieła: 1) Orestes, Trajedia Eurypidesa w pięciu aktach, z greckiego na polski język przełożona; 2) Nauka Religii dla młodzieży Izraelitów, zawierająca obowiązki człowieka w ogólności i Izraelity w szczególności; przytęm najważniejsze ustawy ceremonialne, porządkiem Katechizmu ułożone. Edycja nowa, pomnożona. Dzieła te sprzedają się w Redakcyi Kurjera Litewskiego; po innych księgarniach wileńskich, i teyże drukarni; takż w Grodnie u wyż wspomnionego Zymela. Cena każdego egzemplarza zł. 1. gr. 20.

Wolno drukować: 7 sierpnia 1829 r. Michał Oczapowski Cenzor.

Doniesienie.

2 Niżej podpisany, przeniosłszy swą Księgarnię, z ulicy Sto-Jańskiej na Zamkową, do pałacu JW. Biskupa, Zarządzającego Dyecezyą Wileńską, na rogu przy załuku Bernardyńskim, poleca się Szanownym Osobom, które go dotychczas swoją ufnością zaszczycać raczyły: przeprosza oraz za zwłokę w expedyeyi żądanych przez pocztę książek, co było naturalnym wypadkiem długich i utrudzających przenosin.

Księgarnia niżej podpisanego jak pierwiej, tak i teraz, opatrzona jest w najswieższe płody literatury, tak w języku krajowym, jako i obcych. Równie i literatura muzyczna obfituje we wszystko, cokolwiek w kraju i za granicą wyszło najnowszego.

Oprócz tego niżej podpisany, będąc Agentem Banku Polskiego, ułatwia wszelkie tegoż Banku interesa.

Józef Zawadzki.

Wilno dnia 12 augusta 1829 roku.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

Za pozwoleniem Zwierzchności.

Przybyły do miasta tutejszego, ARTYSTA, ANTONI POHL, rodem z Czech, niemający od urodzenia rąk, wzrostu stop pięć i cali pięć, będzie miał zaszczyt okazać Prześwietney Publiczności poniższe sztuki.

Będzie nogami nitkę do igły wewlekać i wywlekać; pisać na papierze; nożycami papier ostrzygać i składać na różne części, będzie jadł łyżką z nżyciem noża i widelcow; nabije nogą pistolet i z niego wystrzeli; nałoży lulkę tytuniu i sam ją zapali; będzie grał nogą na ustowej Gromli trzymając ją w ustach; z trzema kulkami okaże rozmaite sztuki, również i z kart i z pieniędzy; będzie zażywał tabakę, i wydobywszy korek z butelki, będzie przepijał zdrowie Publiczności z szklanki; zadziwi zaś najbardziej przędcą prawą nogą nici na kołworocie, a goląc własną swą brodę okaże dogodność swojej potrzeby, i razem ucierać będzie świecę; trzymać będzie kij, którego za ledwo dwoma rękami wyciągnąć można będzie; to wszystko trwać będzie niewięcej jedney godziny, przez czas, który spodziewa się przyjemnie zabawić chcących go odwiedzić Widzów.

Uprzedza zarazem Szanowną Publiczność: iż, gdyby nie razit oczu kalectwem, czasu Reprezentacyi, mieć będzie dorobione ręce mechaniczne, i przystoynie będzie ubrany.

Mieysce Reprezentacyi na Ulicy Ostro-Bramskiej, w domie JM. Pani Germanowej pod N. 12; widzieć można każdego dnia z południa od god. 5tej do god. 7mej wieczorem; a jeśliby kto sobie życzył oprócz tego czasu widzieć te sztuki, to w swém mieszkaniu z ochotą każdemu okaże. We czwartek to jest: 15 aug. otworzy się widowisko.

Cena zaś zwyczajna od osoby zł. dwa.

Osoby zaś dystygnowane raczą, podług wysokiego swego zdania, trudy jego nadgrodzić.

W przejeździe swoim, mając zamiar krótkiego bawienia się w Wilnie, uprasza Szanowną Publiczność o łaskawe uczęszczanie, i tuszy sobie: iż Takowa Wspaniałomyślnie przyymie usilność onego.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

Wezwanie Kredytorów i Pretensorów.

2 Sąd Ziemski Powiatu Wileń. na skutek ustanowionej rezolucyi wzywa wszystkich kredytorów i pretensorów Nadwornego Sowietnika Jana Tarnowskiego iżby oni dla uzyskania za swą należność satysfakcyi porządkiem prawami przepisany w Sądzie niniejszym jawili się i stosunki swoje usprawiedliwili, gdyż na preten-

syc niejawiających się do konkursu kredytorów amissya oznaczona zostanie. Roku 1829 augusta dnia.

Prezydent Gasper Hornowski.

Regent Marcelli Talaż.

Publiczna sprzedaż.

3 Огнь Правління Государственнаго Заемнаго Банка объявляешся, что въ ономъ продаваться будетъ заложенное имѣние Помѣщика Гаврилы Раевского, состоящее въ Могилевской Губерніи Мстиславскаго Повѣтя въ деревнѣ Боганьковкѣ ревизскихъ мужеска 91 и женска 53 души съ находящимися въ ономъ фольваркомъ Хошняжемъ, винокурненнымъ заводомъ, спроеіемъ, имуществомъ и землею фольварковой пахотной и сенокосной 120, крестьянской 160, подъ лѣсомъ спроеивымъ 20, дровянымъ 50, всего 350 дѣсятинъ; сіе имѣние по 10 лѣтней сложности годоваго дохода оцѣнено въ 6,300 р. Означенной же фольварокъ съ принадлежностями его, оцѣненъ особо въ 515 руб. Продаешся оное за неплатежъ слѣдующей Государственному Заемному Банку недоимки по займу Г. Раевского на 24 года 1825 ноября 1 асс. 13,600 рублей. Сроки погашень назначены будущи по исчисленіи шестни недѣль огнь перваго припечатанія сего объявленія.

За Правилелѣ Канцеляріи О. Кобекъ.

3 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, że w nim sprzedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek ohywatela Gabryela Rajewskiego, położony w Gubernii Mohilewskiej Powiecie Mscistawskim we wsi Bohatkowce, rewizyjnych pięci męzkiey dusz 91 i żeński 53 dusze ze znajdującym się w nim folwarkiem Chotniażem, gorzelnią, zabudowaniem, majątkiem i gruntem folwarcznym oronym i sianożęciami 120, włoscianskim 160, pod lasem budowlowym 20, opałowym 50, ogółem 350 dziesięcin; majątek ten podług 10-letniej intraty rocznego dochodu oceniono 6800 rubli; pomieniony zaś folwark z należnościami jego oceniony osobno 515 rubli. Przedaje się on za niepłacenie należącego Pożyczkowemu Bankowi Państwa remanentu z pożyczki P. Rajewskiego na 24 lat 1825 1go listopada assyg. 13600 rubli, terminy targow naznaczone będą po upłynieniu sześciu tygodni od pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia.

Za Rządęc Kancellaryi T. Koberk.

Licytacya.

Rada mieyska Wileńska w Izbie swojej na Ratuszu, odbywać będzie, w celu oddania w arendę młynu mieyskiego po Biskupiego w Wilnie exystującego, licytacye, w terminach: pierwszym dnia 21, drugim dnia 23, trzecim dnia 27 i przetargowym dnia 28 bieżącego dopiero miesiaca Augusta, o czém zawiadamiając Publiczność, prosi: aby życzący wziąć ten młyn w dzierżawę raczyli przybyć w terminach oznaczonych na licytacye. Datt dnia 9 Augusta 1829 roku.

Karol Wener R. M. W.

Marcin Pozlewicz Pismowodca R. M. W.

Oświadczenie.

3 Roku 1829 miesiaca Julii 8 dnia. Oświadczenie w Imieniu JW. Wincentego Brodowskiego Kollegialnego Assesora, Strapczego Ptu Szawelskiego zanosi się w następney okoliczności. Smutna wiadomość ogłoszona w gazecie Kuryera Litewskiego w N. 74 zamieszczona pod datą junii 12 dnia terażniejszego roku dotknęła oświadczonego czułość braterską, gdy

znajdujący się na przedowej czynności w powiecie Telszewskim, w niey dnia 26 junii tegoż roku wyczytał, że w roku terażniejszym 1829 maja 16 dnia, brat rodzony żalącego się JW. Ignacy Brodowski Nadworny Sowietnik, Dyrektor Szkół Gubernii Grodzieńskiej nagle i niespodziewanie żyć przestał. Ta okoliczność przejmując czułego brata, w moment dōycia na Zmuydz takowey wiadomości, każe obok tego familynā uczynić ostrōżność, iż JW. Ignacy Brodowski posiadając znaczny fundusz, a będąc bezdzietny, gdy nagle i niespodzianie zszedł z tego świata, nie musiał czynić testamentowego swojej własności rozporządzenia, a przeto że nikt więcej nie jest i bydz nie może prawym successorem spadku po nim, jak tylko rodzeni jego bracia w życiu dopiero zostający Stefan Kollegialny Sekretarz, i oświadcżający się Kollegialny Assesor orderu Kawaler, Brodowsky. Ci zatém jako prawni successorowie przez ninieysze pismo oświadcżają, że nie zaniebajā działac prawem dozwoionych kroków na zabezpieczenie pozostałości po bracie swoim, i dla tego wszystkich dłużników onego, mają powód zastrzedz, iżby summ onemūz zawinionych nikomu nie oddawali, i w żadne układy mimo żalących się, wchodżic z nikim nie ważyli się. A jeśliby się okazały jakie nieprawne lub nie formalne zapisy, że o znikczemniēniē onych w przyżwoitym czasie i sądzie; prawem czynić będą, a nim to spełniā żalący się, tymczasowie w imieniu własnym i brata, ninieyszy process do zapisania publicznie do Akt Ziemskich Telszewskich oddaje. Dat ut supra podpisał, Wincenty Brodowski Kolegski Assesor i orderu s. Anny 3ciey klasy Kawaler.

Roku 1829 miesiaca Julii 8 dnia, po nastaley rezolucyi w Sądzie Ziemskim powiatu Telszewskiego na podaną prośbę przez Szlach. Wincentego Brodowskiego Kollegskiego Assesora i orderu świętey Anny trzeciey klasy Kawalera, któren znajduje się obecnie przed Aktami, to Oświadczenie do Akt podał i za użyty ordynaryyny protokółowy papier pięćdziesiąt kopiejek miedziā na rzecz Skarbu opłacił o czém się poświadcza, podpisali.

Prezydent Ziemski Tel. i Kawaler Jan Jankowski.

Regent Dowkont.

Drukować pozwolono. Wilno d. 9 sierpnia 1829 r. Cenzor, Jan Bärkman.

Sądy Exdywizorskie.

3 Sąd Taxatorsko - Exdywizorski Remissę Sędu Głównego Mińskiego 2go Departamentu na usatysfakcyonowanie wszelkich do funduszow JW. Ewarysta Stotwińskiego b. Podkomorzego powiatu Ihumieńskiego odnoszących się pretensyi, naznaczony do majątku tegoż Podkomorzego Meyznerowa w Ihumieńskim powiecie położonego, w dniu 25 miesiaca Julii terażniejszego 1829 jako w terminie. Ukazem Sędu Głównego Mińskiego 2go Departamentu udeterminowany w komplecie przybywszy, i wszystkie właściwe pierwszemu zjazdowi czynności stosownie do Remissy zatatwiwszy, przez wyrok swój pierwszo-zjazdowy w dniu 28 miesiaca Julii 1829 roku ogłoszony, konhiportacyā dokumētōw, obligow, kontraktōw i dalszych tym podobnych tranzaktōw tak debitorowi, jako też kredytorom i wszelkiego tytułu pretensorom, pod obowiazkiem w przyszłym terminie oprzysiężenia

wierności onych, w Kancellaryi Ziemskiej Iłumeńskiej na sześćtygodniową persystencyą, od dnia 20 augusta idącego 1829 r. złożyć zalecił, i na zjazd powtórny dzień 10 miesiąca Xbra tegoż roku przeznaczył, iżby więc wszystkie interessowane strony do miejsca ufundowanej w Meyznerowie jurydykcyi nieodmiennie w tym dniu sub amissione rei jawiły się, przez niniejszą trzykrotną awizacyą Kuryera Lilewskiego Sąd Exdywizorski zapowiada. Aurelian Wolski Exdywizor.

Piotr Puciata Exdywizor.

Ignacy Sienkiewicz Exdywizor.

Franciszek Zimnicki Regent.

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski funduszu po zesłanym z tego świata Józefie Urbanowiczu Regencie, zajmując się słuchaniem produktowych i replikowych głosów, termin wzięcia całej sprawy w namowę na dzień 20 terażniejszego miesiąca augusta 1829 roku przeznaczył; aby więc strony interessowane jawiły się, pod skutkami ammissyi zastrzega. Dat 1829 augusta 7 dnia.

Sędzia Ziemski Ptu Wileńskiego Prezydentujący Exdywizor Stanisław Drzewicki.

OGŁOSZENIE.

3. Uwiadamiają się Studenci CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu, którzy na kosztie własnym ukończyli nauki lekarskie i otrzymali stopnie, oraz Lekarze wolni zajmujący się już praktyką, że jeśli kto z nich wszedł teraz w służbę Skarbową Medyczną wojenną do woysk składających Armią 2gą działającą, taki stosownie do Naywyższego JEGO CESARSKIEGO MOSCI rozkazu, objawionego w zaleceniach J. O. Ministra Narodowego Oświecenia, ma mieć pensyą i inne wygody na równi z innymi Urzędnikami do wiedzy Medyczno-Wojennej należącymi, a mianowicie: Doktor Medycyny i Chirurgii licząc się w klasie 7. Urzędników Państwa, pobierać będzie pensyi rubli 900—Doktor Medycyny zostając w klasie 8mej, mieć będzie pensyi rubli 800— a Lekarz liczy się w klasie 10tej i pensyi ma rubli 700; jakowa pensya opłacana im będzie po-

dług zagranicznego okładu, i przedstawiani będą do różnych nagród w miarę gorliwości w służbie. Oprócz tego, odpuszczać się im będą racye i porce, i mieć będą służących od Skarbu płatnych, jakoto: Lekarz jednego, Doktor Medycyny trzech, a Doktor Medycyny i Chirurgii czterech; nadto przy wstąpieniu w służbę opłaci się im roczny okład assygnacyami nie na rachunek pensyi, i wydadzą się prohonne pieniądze: Lekarzom i Doktorom Medycyny na dwa, a Doktorom Medycyny i Chirurgii na trzy konie pocztowe i jeżeli żądać będą, mogą im być dane ze Skarbu instrumenta chirurgiczne takie, jakie się wydają przy wstąpieniu w służbę Lekarzom Skarbowym.

Podpisano: w Zastępstwie Rektora CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu Dziekan Radzca Stanu i Kawaler.

S. Malewski.

Stosownie do polecenia Wyższej Zwierzchności nwiadamiają się wszyscy w ogólności wolni Lekarze, że w razie weyścia ich do służby Skarbowey Medyczno-Wojennej lądowej, mieć będą pensye podług poniższego wyszczególnienia w Tabelli Naywyżey d. 6 listopada 1819 roku potwierdzoney. Jeżeli zaś który, mając już pensyą dożywotnią życzył wstąpić w powyższą służbę, taki, oprócz pensyi dożywotniey pobierać będzie i tę, jaka podług rangi położona w tabelli.

Doktorom Medycyny i Chirurgii.	Sztab-Lekarzom Medyko-Chirurgom i Doktorom Medycyny.	Medykom czyli Lekarzom.	Lekarzom weterynaryi.		Pomocnikom weterynaryi.	Aptekarzom.	Prowizorom.	Towarzyszom Aptekar-skim kandydatom medycyny i chirurgii i kandydatom farm.
			1 Klasy.	2 Klasy.				
Radzcy Stanu 1500 r.	1500	1500	1500	—	—	1500	—	—
Radzcy Kollegialnemu 1200 r.	1200	1200	1200	—	—	1200	—	—
Radzcy Nandwornemu 900 r.	900	900	900	—	—	900	—	—
Assesorowi Kollegialnemu	800	800	800	800	—	800	—	—
Radzcy Tytularnemu	—	700	700	700	Oficerskiej rangi. 400	700	700	600
Niemającemu oficerskiej rangi 800 r.	700	600	600	600	200	600	600	450

W zastępstwie Rektora CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego Dziekan, Radzca Stanu i Kawaler S. Malewski.